

Sykepleien

FAGUTVIKLING

Debattseminar kan skape engasjement og refleksjon hos sykepleierstudentene

Debatt kan gjøre studenter mer aktive i egen læring. Evalueringer viser at arbeidsformen oppleves som lærerik, men noen synes det er skummelt å snakke foran mange.

Silje Christin Wang Linnerud

Høgskolelektor
Bacheloravdelingen, Lovisenberg diakonale høgskole

Ingeborg Flåten Backe

Høgskolelektor
Bacheloravdelingen, Lovisenberg diakonale høgskole

Turid Bergljot Eskedal

Høgskolelektor
Bacheloravdelingen, Lovisenberg diakonale høgskole

Gerd Sylvi Sellevold

Dosent emeritus
Lovisenberg diakonale høgskole

Sykepleierutdanning

Refleksjon

Pedagogikk

Sykepleien 2026;114(105936):e-105936

DOI: [10.4220/Sykepleiens.2026.105936](https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2026.105936)

Hovedbudskap

Debatt er en aktiv læringsform som kan styrke sykepleierstudenters refleksjon og forståelse av yrket. Studentene øver på å argumentere for og imot temaer som er relevante for sykepleie. Gjennomføring av debattseminar har skapt engasjement og refleksjon hos studentene. Denne arbeidsformen fremstår som en lovende og nyttig gruppeaktivitet som fremmer kritisk tenkning og aktiv deltakelse i studiet.

Med innføringen av nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS) i 2017 kom det nye krav til sykepleiernes sluttkompetanse (1). Kritisk tenkning løftes frem som

en nødvendig ferdighet i fremtidens arbeidsliv, og utdanningen bør bruke studentaktive læringsformer (2).

Debatt kan gi studentene bedre innsikt i sykepleierrollen og styrke refleksjon og kritisk tenkning (3). Vi har derfor utviklet et debattseminar som læringsaktivitet for sykepleierstudenter, og vi har evaluert studentenes tilbakemeldinger.

FAKTA

Sentrale begreper

Debatt: Debatt er en form for aktiv læring som blant annet har som mål å styrke evnen til kritisk tenkning (3).

Kritisk tenkning: Kritisk tenkning er drevet av indre motivasjon og kjennetegnes av refleksjon, selvmonitorering og selvkorreksjon. Dette fremmer evnen til å ta valg i ulike kontekster (4).

Flipped classroom: *Flipped classroom* (omvendt klasserom) er en studentaktiv undervisningsform som oppmuntrer til kritisk tenkning og bruk av kunnskap utenfor klasserommet. Studentene tilegner seg kunnskap om temaet i forkant av en samling (5).

Aktiv læring: Aktiv læring innebærer at studentene selv deltar i læringsprosessen og reflekterer over det de gjør (6).

Debattseminaret styrker studentenes refleksjon

På dag én møtes studentene i grupper og forbereder seg. De arbeider med fire aktuelle temaer ved hjelp av utdelte fag- og forskningsartikler og felles refleksjon. Slik får debatten et mer nyansert innhold.

For at studentene skal kunne delta aktivt i egen læring, trenger de godt organiserte forkunnskaper. Det gir et bedre grunnlag for felles oppgaveløsning og aktive diskusjoner (7). Dag én har klare paralleller til *flipped classroom*.

På dag to gjennomføres selve debatten. Læreren presenterer struktur og opplegg, og gruppene får utdelt et tema og et standpunkt de skal argumentere for (se figur 1). Gruppene får 30 minutter til å forberede seg før debatten starter. Hvert tema debatteres i 20 minutter, med en pause halvveis i seminaret.

Figur 1. Inndeling og struktur for debatt

To grupper møtes om gangen og debatterer mot hverandre. Studentene tegner seg til innlegg dersom de ønsker å delta. Ikke alle i gruppen må si noe, men alle sitter samlet. Mot slutten av hver debatt blir det åpnet for innspill fra tilskuere fra de andre gruppene.

Læreren leder debatten som ordstyrer, oppsummerer hovedpoengene og stiller refleksjonsspørsmål. Til slutt samler læreren trådene i en egen avsluttende del av debattseminaret.

Studentene opplever seminaret som lærerikt

Evalueringer fra flere gjennomføringer har vært viktige for å videreutvikle læringsaktiviteten siden oppstarten i 2019. Vi har samlet inn skriftlige, anonyme studentevalueringer. Resultatene fra 2023 presenteres her og i tabell 1.

Studentene rapporterte blant annet at det var lærerikt å sette seg inn i andre perspektiver enn sine egne, og at temaene opplevdes som aktuelle. Noen mente at debatten ga økt forståelse for den kommende yrkesrollen.

Flere formidlet at det var en morsom og annerledes læringsaktivitet, sammenliknet med tradisjonelle forelesninger og gruppearbeid. Samtidig syntes andre det var skummelt å snakke foran mange. Studentene rapporterte også at forberedelsene før selve debattdagen var viktige.

Tabell 1. Et utdrag av studentenes evalueringer

Hvordan har debattseminaret bidratt til læring om sykepleiers funksjon og rolle knyttet til organiseringsarbeid?

- «Det har gitt oss nye perspektiver og vært en kreativ løsning for læringsmetoder.»
- «Refleksjon rundt fremtiden som sykepleier.»
- «En fin læresituasjon å diskutere i grupper.»
- «Fått oss til å reflektere. Gjort at vi har sett situasjoner fra flere perspektiver. Blitt engasjert i tema.»

Hvordan har debattseminaret bidratt til refleksjon over ulike perspektiver ved sykepleierrollen?

- «Har gitt meg mer innsikt i alle de ulike arbeidsoppgavene og ansvaret en sykepleier faktisk kan ha.»
- «Fint å kunne sette seg inn i ulike perspektiver. Se fordeler og ulemper. Det var en veldig god måte å lære på.»
- «Ved at vi har blitt tvunget til å faktisk sette oss inn i temaene og reflektere over dem.»
- «Ja. Sykepleierrollen er i endring. Både teknisk, sosialt, fysisk og psykisk. Ansvarsområdet er ulikt nå enn det var før.»
- «Dette har hjulpet oss å bli mer reflektert rundt jobben/rollen vår.»

Hvordan har debattseminaret gitt øvelse i å tale sykepleierens sak?

- «Må sette seg inn i egne rettigheter, lover og hva som gjelder for yrket. Har vært fint å få en større innsikt i dette.»
- «Jeg måtte ha fokus på mange ulike deler av sykepleieryrket. Både det pasientnære arbeidet, men også mer kvalitetsarbeid og administrative oppgaver. Det ga meg en større forståelse for alt en sykepleier er og gjør.»
- «Veldig bra! For å være en person som ikke liker å snakke høyt, ufarliggjorde dette diskusjoner litt for meg. Man blir engasjert og ønsker å snakke sin sak. Både utfordrende, gøy og høy mestring.»
- «En gruppe som gjør noe sammen, gir god øvelse i å snakke for seg og snakke for en sak. En god måte å leve seg inn i diskusjoner på.»
- «Mye øvelse. Debatt er skummelt.»
- «Det gir økt selvtillit og et åpent rom for å dele tanker og refleksjoner.»

Har du andre kommentarer?

- «Bra opplegg og god måte å lære på! Bør benyttes mer som læringsaktivitet!»
 - «Lærerikt seminar med bra lagt opp – både tiden under forberedelse og tiden under selve seminaret. Kunne vært litt mer tid til å forberede når man først får vite gruppetema på selve debattedagen.»
 - «Gøy med debattseminar.»
-

Evalueringer videreutvikler debattseminaret

En student uttrykte det slik: «Debattseminar er fint for dem som liker å snakke høyt foran andre, men ikke for dem som ikke liker dette. Det er veldig bra at kravet bare er å møte opp og gjennomføre, at man ikke må snakke fritt uten manus for eksempel. Dette gjør det gjennomførbart for dem som ikke liker denne typen læringsaktiviteter.»

Studentenes tilbakemeldinger har bidratt til å kvalitetssikre og videreutvikle debattseminaret, blant annet ved å justere temaene og videreutvikle dem slik at de egner seg bedre for debatt.

Lærerne evaluerte gjennomføringene muntlig. Vi diskuterte og delte erfaringer både før og etter seminarene. Lærerne forberedte seg godt i forkant, noe som var en viktig suksessfaktor for å ha kontroll på logistikken på dag to.

Samlet sett erfarte lærerne debattseminarene som nyttige for å oppnå læringsutbyttene i emnet, og at studentene var for det meste meget aktive.

Læreren legger til rette for læring i fellesskap

Basert på erfaringene og tilbakemeldingene fra studenter og lærere ønsket vi å videreutvikle debatt som læringsaktivitet. Målet er å styrke kritisk tenkning og skape et trygt læringsmiljø som fremmer læring og mestring.

I tråd med Lycke (8) bekrefter studentenes evalueringer at samarbeid med andre stimulerer til læring, deltakelse og engasjement. Denne forståelsen av fellesskapets og samarbeidets betydning for læring bygger på sosialkonstruktivistisk læringsteori, som ser læring som en sosial prosess som i stor grad påvirkes av kultur og omgivelser (8).

«Målet er å styrke kritisk tenkning og skape et trygt læringsmiljø som fremmer læring og mestring.»

Kunnskapen utvikles i et fellesskap, og lærerens rolle blir å legge til rette for gode læringsprosesser, heller enn å være formidleren av kunnskap (9).

Lærerens jobb som ordstyrer kan være utfordrende hvis debatten trekker ut i tid, men tidsrammene må holdes. Ved lite engasjement har lærere forberedt spørsmål som kan sette i gang diskusjonen. Men engasjerte studenter har i stor grad drevet debatten fremover.

Aktiv læring fremmer motivasjon og forståelse

Aktiv læring har flere fordeler. Misforståelser og spørsmål blir tydelige og kan oppklares der og da. Samtidig kan denne arbeidsformen gjøre læringen mer interessant og øke motivasjonen i studiearbeidet (10).

Vi har vurdert at debattseminaret fremmer aktiv læring og motiverer studentene til å sette seg inn i temaer i grupper – temaer som ellers kan være vanskelig å lese seg til på egen hånd.

Gruppearbeidet på dag én har både fordeler og mulige fallgruver. Tilbakemeldinger fra studentene viser at én dag var tilstrekkelig for å lese seg opp på tematikken. Gruppene er satt sammen tilfeldig, noe som forhåpentligvis bidrar til at studentene eksponeres for nye perspektiver og tankesett, samtidig som alle får en gruppetilhørighet.

Samtidig vil det alltid være risiko for konflikter og frustrasjon i grupper der studentene har ulik innsats og engasjement (11). Likevel vurderer vi at debattseminar med gruppearbeid gir bedre gevinst enn å arbeide alene eller holde individuelle debattinnlegg.

Vi ønsket å legge til rette for reelt samarbeid, der gruppene diskuterte og løste problemer i fellesskap. Som sykepleier må man være forberedt på å samarbeide med ulike yrkesgrupper. Læringsaktiviteter som gir øvelse i kommunikasjon og samarbeid – der man spiller på hverandres styrker og lager klare avtaler – kan bidra til å forberede studentene på kravene i arbeidslivet (2).

God forberedelse gir bedre læringsutbytte

En god forberedelsesfase kan bidra til at studentene når læringsutbyttet i en debattbasert læringsaktivitet. I denne fasen bør de arbeide med argumenter både for og imot et standpunkt (3). For studenter som synes det er ubehagelig å snakke foran store forsamlinger, kan det oppleves tryggere å delta aktivt i forberedelsene og bidra med refleksjoner der, heller enn i selve debatten.

Bruk av *flipped classroom* kan gjøre undervisningen mer effektiv. Det gir studentene mulighet til å analysere, reflektere og vise kunnskap når de først er på skolen med lærer til stede (5). Derfor er både forberedelsesdagen og debattdagen obligatoriske.

«Studentene er avhengige av hverandre for å få utbytte av denne formen for aktivitet.»

Studentene er avhengige av hverandre for å få utbytte av denne formen for aktivitet. Obligatorisk fremmøte skaper dessuten en forpliktelse og en forutsigbarhet for gruppens deltakere (8).

Samtidig kan det være utfordrende at studentene leser og forbereder seg på forhånd. Vi erfarte gjennom studentevalueringene at noen grupper delte inn arbeidet og jobbet minimalt med forberedelsene, slik at ikke alle var forberedt på alle temaer.

Studentene har ansvar for egen læring, men studiehverdagen er hektisk for mange, og motivasjon og prioriteringer varierer. Dette blir tydelig i gruppearbeid – på godt og vondt. Likevel får studentene en viss innsikt gjennom selve seminaret, der alle temaene blir diskutert og oppsummert i fellesskap.

Studentene utvikler trygghet og argumentasjon

I debatten argumenterer studentene for et standpunkt de får tildelt av læreren. Noen opplevde det som vanskelig å argumentere for noe de ikke selv var enige i. Samtidig kan de støtte seg på faglige argumenter og fakta, noe som kan gi økt trygghet i debattsituasjonen.

Andre studenter syntes det var gøy å argumentere for noe de ikke hadde tenkt på eller satt seg inn i, og at det var engasjerende. Her tenker vi at debatten bidro til en konkretisering av en gitt kontekst, som gjorde at studentene kunne få inspirasjon til å argumentere med stadig nye poenger og refleksjoner underveis.

En annen utfordring ved plenumsdiskusjoner kan være å gjøre det faglige innholdet tydelig nok for studentene. En egen oppsummering etter debatten kan optimalisere læringseffekten (3). Derfor ble en oppsummering fra læreren innlemmet som siste del av debattseminaret, for å tydeliggjøre hovedpunktene fra debatten og for å løfte frem nye spørsmål (8).

Læreren har en viktig rolle i å sammenfatte, trekke lange linjer og tydeliggjøre hva studentene bør ta med seg videre i utdanningen og inn i yrkeslivet (8).

Debattseminaret gir innsikt gjennom refleksjon og dialog

Å legge frem noe muntlig eller delta i en diskusjon er utfordrende for mange (11). Mestring har betydning for studiekvaliteten (11), og vi har derfor forsøkt å legge til rette for trygge rammer der ikke alle må ta ordet i debatten. Det kan gå på bekostning av aktiv læring, men vi har prioritert mestring.

Å oppleve psykologisk trygghet i lærings situasjonen er en viktig forutsetning for å lære (12). I tillegg kan studentene oppleve mestring når de får til noe de har tvilt på om de skulle klare (11).

«Å oppleve psykologisk trygghet i lærings situasjonen er en viktig forutsetning for å lære.»

Studentene kunne tilpasse deltakelsen sin. De som bidro mindre i debatten, hadde mulighet til å bidra i forberedelsesfasen, mens de som ønsket å diskutere, fikk anledning til å utfordre seg. Studentevalueringene viser at denne fleksibiliteten er viktig, fordi den gir rom for både medvirkning og mestring.

Selv om man ikke alltid får svar, vil refleksjon sammen med andre kunne bidra til å utdype temaer som engasjerer (11), slik som i debattseminaret. Deltakelse og dialog gir også ny kunnskap om seg selv, og det å utveksle meninger kan påvirke hvordan studentene håndterer uenighet – både nå og senere (11).

Takksigelser

Takk til Clarisse Sifa Nsengi for verdifulle bidrag i utviklingen av debattseminar og manuskript.

Forfatterne oppgir ingen interessekonflikter.

FORBEREDELSE: Ikke alle må ta ordet i debatten, men alle må delta i forberedelsene og bidra til refleksjon i gruppen. Studentene får utdelt standpunkt de må forsvare, noe som gir nye perspektiver og skjerper argumentasjonen. *Illustrasjonsfoto: Prostock-studio / Shutterstock / NTB*

1. HelseDirektoratet. Innføring av RETHOS [internett]. Oslo: HelseDirektoratet; 2023 [oppdatert 16. juni 2023; hentet 11. mars 2026]. Tilgjengelig fra: <https://www.helseDirektoratet.no/rapporter/modeller-for-spesialistgodkjenning-av-sykepleiergrupper/bakgrunn/innforing-av-rethos>
2. Meld. St. 16 (2016–2017). Kultur for kvalitet i høyere utdanning [internett]. Oslo: Kunnskapsdepartementet; 2017 [hentet 11. mars 2026]. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/>
3. Carinanos-Ayala S, Arrue M, Zarandona J, Labaka A. The use of structured debate as a teaching strategy among undergraduate nursing students: a systematic review. *Nurse Educ Today*. 2021;98:104766. DOI: [10.1016/j.nedt.2021.104766](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2021.104766)
4. Facione PA, Crossetti MGO, Riegel F. Holistic critical thinking in the nursing diagnostic process. *Rev Gaucha Enferm*. 2017;38(3):e75576. DOI: [10.1590/1983-1447.2017.03.75576](https://doi.org/10.1590/1983-1447.2017.03.75576)
5. Barbour C, Schuessler JB. A preliminary framework to guide implementation of the flipped classroom method in nursing education. *Nurse Educ Pract*. 2019;34:36–42. DOI: [10.1016/j.nepr.2018.11.001](https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.11.001)
6. Prince M. Does active learning work? A review of the research. *J Eng Educ*. 2004;93(3):223–231. DOI: [10.1002/j.2168-9830.2004.tb00809.x](https://doi.org/10.1002/j.2168-9830.2004.tb00809.x)

7. Biggs JB, Tang C. Teaching for quality learning at university: what the student does. 4. utg. Berkshire: McGraw Hill Education; 2011.
8. Lycke KH. Å lære i grupper. I: Strømsø HI, Lycke KH, Lauvås P, red. Når læring er det viktigste. Undervisning i høyere utdanning. Oslo: Cappelen Damm Akademisk; 2016. s. 231–48.
9. Krokan A. Smart læring: Hvordan IKT og sosiale medier endrer læring. Bergen: Fagbokforlaget; 2012.
10. Svinicki MD, McKeachie WJ. Teaching tips: strategies, research, and theory for college and university teachers. 14. utg. Belmont, CA: Cengage Learning; 2014.
11. Damsgaard HL. Studielivskvalitet. Studenters erfaringer med og opplevelse av kvalitet i høyere utdanning. Oslo: Universitetsforlaget; 2019.
12. Lyman B, Mendon CR. Pre-licensure nursing students' experiences of psychological safety: a qualitative descriptive study. Nurse Educ Today. 2021;105:105026.
DOI: [10.1016/j.nedt.2021.105026](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2021.105026)